

VASKULITIS VELIKIH KRVNIH ŽILA U BOLESNIKA SA SPONDILoarTRITISOM NA TERAPIJI CERTOLIZUMAB PEGOLOM – PRIKAZ BOLESNIKA

LARGE VESSEL VASCULITIS IN A PATIENT WITH SPONDYLOARTHRITIS TREATED WITH CERTOLIZUMAB PEGOL - REPORT OF A PATIENT

Nikolina Ponjavić¹, Anastasija Barić¹, Valentina Juraga¹, Fanika Mrsić¹, Vinka Vukosav¹, Jasenka Markeljević^{1,2}

¹Zavod za kliničku imunologiju i reumatologiju, Klinika za unutarnje bolesti, Klinički bolnički centar Sestre milosrdnice, Zagreb, Hrvatska

²Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Hrvatska

Uvod. Vaskulitis velikih krvnih žila (LVV) predstavlja upalu aorte i njenih velikih ogranaka koja se često prezentira nespecifičnim simptomima. U nekoliko studija opisana je češća pojava LVV kod bolesnika sa spondiloartritisom, dok je na osnovi nekoliko prikaza slučaja pretpostavljena moguća povezanost pojave LVV i terapije TNF-alfa inhibitorima ili drugim biološkim lijekovima. Spondiloartritis se kao i LVV očituju aktivnim upalnim odgovorom što dovodi do povišenih razina serumskog TNF-alfa.

Prikaz bolesnika. Prikazujemo slučaj bolesnika u dobi od 56 godina s aksijalnim spondiloartritisom koji je prethodno liječen adalimumabom uz sekundarnu neučinkovitost, a zatim uspješno s certolizumab pegolom. Tri godine nakon početka primjene terapije certolizumab pegolom bolesnik je hospitaliziran radi obrade febriliteta u trajanju od četiri tjedna, bez vodećeg simptoma, a biološka terapija je tijekom obrade prekinuta zbog čega je došlo do pogoršanja simptoma aksijalne komponente spondiloartritisa. Nakon opsežne obrade koja je pokazala kontinuirano visoke upalne parametre (CRP 140,4mg/L; n.v.<5mg/L; feritin 1207,5mcg/L; n.v. 30–400 mcg/L) i normocitnu anemiju, u imunološkim nalazima pristigla je pozitivna ANAu titru 1:320, a isključeno je infektivno zbivanje. Učinjen je PET-CT kojim je verificiran aortitis torakoabdominalne aorte uz arteritis karotidnih, potključnih i femoralnih arterija. Isto je potvrđeno i ultrazvukom karotida i aksilarnih arterija. U terapiju je uveden glukokortikoid u dozi od 1mg/kg uz koji je došlo do brze regresije febriliteta i djelomičnog poboljšanja vrijednosti upalnih parametara, ali uz perzistiranje bolova u području aksijalnog skeleta. U terapiju je potom uveden upadacitinib što je rezultiralo regresijom bolova i normalizacijom upalnih parametara.

Zaključak. Ovaj slučaj upućuje na moguću povezanost LVV sa spondiloartritisom, a možda i s primjenom TNF-alfa inhibitora. S obzirom na dugotrajnu primjenu TNF-alfa inhibitora kod bolesnika, ali i perzistiranje simptoma LVV nakon izostavljanja lijeka, povezanost je u ovom slučaju manje vjerojatna. Primjena JAK-inhibitora u liječenju spondiloartritisa rezultirala je istodobno povoljnim učinkom na poboljšanje simptoma LVV.

Ključne riječi: vaskulitis, spondiloartritis, certolizumab pegol, JAK-inhibitor

E-pošta glavnog autora: nikolponjavi@gmail.com

Izjava o sukobu interesa: nema sukoba interesa